

HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
kombinovaného studia oboru Management vzdělávání
POSUDEK OPONENTA PRÁCE

Autor diplomové práce: Bc. Kateřina Ulbrichová Forstová	Oponent diplomové práce: Mgr., Bc. Jiří Trunda Ph.D.
Název diplomové práce: Trendy vývoje soukromých mateřských škol na území hlavního města Prahy v letech 2001 - 2015	

Indikátory kvality závěrečné práce		1 - rozhodně ano	2 – spíše ano	3 – spíše ne	4 - rozhodně ne
Znak					
Označte X , zda předložená práce obsahuje níže uvedené znaky. <i>Pokud nebudou obsaženy klíčové znaky A2, A3, B1, B3 a F1, práce by neměla být doporučena k obhajobě.</i>					
A Obecné					
A1	Jazyková úroveň		X		
A2	Dodržení stanoveného rozsahu	X			
A3	Dodržení ostatních obligatorních požadavků (viz Opatření děkana č. 8/2015, vč. Přílohy č. 3 k Opatření děkana č. 8/2015)	X			
B Úvodní část					
B1	Zřetelné vymezení do oblasti studovaného oboru	X			
B2	Jasná formulace tématu a cíle práce (Co má být ověřeno, zjištěno, čeho má být dosaženo, co nového chce autor zjistit?)	X			
B3	Objektivní analýza z oblasti řízení ve vzdělávání, nikoli popis subjektivní zkušenosti	X			
C Dosavadní řešení problému					
C1	Přehled názorů vztahujících se k danému tématu na základě studia odborné literatury			X	
C2	Relevantní odkazy na českou i zahraniční odbornou literaturu			X	
C3	Zřetelné rozlišení autorského textu a citací (doslovných i parafrází)	X			
D Výzkumná část					
D1	Zřejmý vztah k tématu a cíli práce		X		
D2	Stanovení výzkumného problému. Správná formulace výzkumných otázek nebo předpokladů		X		
D3	Vhodné výzkumné metody a nástroje	X			
E Analytická část					
E1	Kvalitní analýza získaných faktů a údajů			X	
E2	Kvalitní interpretace zjištěných výsledků		X		
E3	Zpracování vhodných doporučení a uvedení výstupů práce			X	
F Závěry. Přínos pro studovaný obor					
F1	Zhodnocení míry dosažení stanoveného cíle práce		X		
F2	Shrnutí hlavních myšlenek celého textu	X			
F3	Adresné vyjádření o využití práce			X	
F4	Výstup práce je obecně využitelný pro oblast řízení ve vzdělávání – management vzdělávání. Jde skutečně o odborně fundovaný materiál vedoucí k rozvoji studovaného oboru, teorie či určitého úseku řízení školy, školství či řízení vzdělávání		X		

Klady práce:

- Kladně hodnotím velmi dobře argumentovaný smysl a cíl práce, stejně jako argumentaci výběru zkoumaného regionu. Velmi oceňuji skutečnost, že se autorka pustila do neprozkoumaného terénu, do oblasti, ve které musela předpokládat, že bude velmi obtížné získat vstupní data, a to zejména pro část teoretickou. V tom vidím možný přínos práce – mohla by se stát odrazovým můstkem pro širší (v jiných regionech) i hlubší zkoumání příští.
- Kvalitní jsou některé dílčí výstupy, které diplomantka zpracovala a jsou součástí práce – např. tabulka na str. 28 (Zřizovatelé škol a školských zařízení v ČR)
- Kladem práce je nadstandardní popis přípravy výzkumu.
- Vybrané metody výzkumu se vhodně doplňují a zajišťují přijatelnou validitu práce.
- Klady práce se soustřeďují v části výzkumné, kde autorka snáší do jednoho smysluplného celku řadu údajů, ale dává je také do souvislostí, pojmenovává problémy, atd. Např. na str. 50 upozorňuje na problémy vyplývající pro výzkumníky ze skutečnosti, že některé mateřské školy mají sídlo v jiné městské části, než je sídlo zřizovatele. Přitom za nejcennější považuji část, ve které autorka interpretuje výsledky dotazníkového šetření.

Nedostatky práce:

- Na některých místech teoretické části práce autorka „nahazuje“ myšlenky, které ne dostatečně argumentuje. Je obtížné posoudit, nakolik jde o záměr, či nedostatek. V každém případě však vnitřní polemika s textem odvádí pozornost od dalšího obsahu. Příkladem je již první věta práce, kde autorka konstatuje, že základem společnosti je jedinec, i když obecně přijímaná teze považuje za základ společnosti teprve primární skupinu osob, tedy rodinu s jejími vztahy, problémy, atd. Dalším příkladem je formulace na str. 12, kde diplomantka polemizuje s citací Opravilové, aniž svůj postoj jakkoliv vysvětluje, či dokládá argumenty. Je přitom evidentní, že **stupeň** vzdělání nemůže souviset pouze s procesem, kterým žák, či dítě projde, protože neplatí, že stejné procesy vedou u všech jedinců ke stejným výsledkům. Příkladem je situace v základním školství, kdy na výstupu nedosahují všichni žáci stupně „základní vzdělání“.
- Obdobně se „myšlenková stopa“ autorky poněkud ztrácí v případě použití nestandardních formulací, či slovních spojení jako např. ještě na str. 12: „... *určuje základní **minimální meze**...*“
- Mimo koncepci práce se autorka dostává při formulaci cílů předškolního vzdělávání (str. 13), které formuluje jinak než RVP ZV, či zákon 561/2004.
- Na str. 18 a 19 autorka mylně definuje „běžnou mateřskou školu“. V závazných dokumentech MŠMT (např. v dokumentu *Základní informace o změnách v organizaci mateřské školy, změnách souvisejících s podporou společného vzdělávání a doporučených krocích*) označuje tento zažitý termín mateřskou školu, která není zřízena podle § 16 školského zákona a nejedná se o mateřskou školu při zdravotnickém zařízení.
- Nepřesně diplomantka formuluje i na dalších místech. Jako možného zřizovatele škol například uvádí „státem uznávané církve“, ve skutečnosti jde o „registrované církve“ (str. 27). Bylo by evidentně lepší, kdyby se v tomto a obdobných případech držela striktně jazyka právního předpisu.
- Celkově je v teoretické části věnováno velmi málo pozornosti a prostoru problematice, kterou si autorka formulovala jako cíl práce, tedy „analýze vývoje soukromých mateřských škol v Praze“ a nesměřuje přímo ani k vytvoření předpolí hledání odpovědí na výzkumné otázky formulované na straně 10. Oponent si ovšem

uvědomuje, že je tento nedostatek možné, ba nutné do jisté míry přičíst skutečnosti, že na vybrané téma neexistuje velké množství dostupných dat. Nicméně teoretická část nenavozuje otázky, které jsou předmětem části výzkumné. Autorce tak nezbyvá, než se s tímto nedostatkem vypořádat v části výzkumné, což ji poněkud zatěžuje. Jde o kapitoly věnující se členění regionu, obyvatelstvu regionu (str. 41 – 46), ve kterých nejsou předkládány výzkumné poznatky, nýbrž pouze vyhledaná statistická data. Totéž platí např. také o citacích paragrafů školského zákona na str. 75.

- Výzkumnou část práce pojala autorka velmi široce a snaží se jít rovněž „do hloubky“ problematiky, což jsou jednoznačně klady, nicméně i v praktické části se dopouští formulačních nepřesností, které snižují odbornou kvalitu a výpovědní hodnotu textu. Například na str. 50: „Z počtu 84 mateřských škol tuto právnickou formu využilo jen 10 zřizovatelů.“ není ovšem jasné, kolik mateřských škol těchto 10 zřizovatelů zřizuje a výpovědní hodnota zjištění je tak nulová, respektive získává hodnotu teprve srovnáním textu a údajů v tabulce č. 7, kdy zjistí, že každý z těchto zřizovatelů zřizuje pouze jednu mateřskou školu.
- Výzkumná část, jak bylo uvedeno v odstavci Klady práce, sumarizuje a propojuje řadu zásadních informací vztahujících se k předškolnímu vzdělávání, respektive k existenci a činnosti mateřských škol na území hlavního města Prahy. Jedná se však začasť o informace, které směřují mimo cíl práce a výzkumné otázky, respektive týkají se stejnou a někdy i větší měrou mateřských škol veřejných – např. v citacích dlouhodobých záměrů. K lepšímu usouvzetážnění obsahu a specifického cíle práce by bylo vhodné vypreparovat z analyzovaných dokumentů skutečně dominantně ty části, které dávají možnost vysledovat *změny a specifika soukromých mateřských škol* ve sledovaném období a regionu.

Vzal jsem na vědomí obsah Protokolu o vyhodnocení závěrečné práce ze dne 4. 4. 2017.

Hodnocení práce: Práce **splňuje** požadavky kladené na daný typ práce v oboru Management vzdělávání.

Doporučení a otázky pro obhajobu:

1. Na str. 37 konstatujete, že „pro takto početný výzkumný vzorek neexistovaly legislativní překážky“. Vysvětlete, prosím, co jste touto formulací měla na mysli.
2. Vysledovala jste v průběhu své práce nějakou charakteristiku, která by postihovala „vnitřní proměnu“ soukromé mateřské školy v hlavním městě Praze ve sledovaném období? Pokud ano, popište ji a doložte argumenty.
3. Jako jeden ze závěrů, který formulujete ve své práci, uvádíte, že specifíkem soukromých mateřských škol je „*množství zakomponovaných alternativních prvků s důrazem na jazykové vzdělávání, pohybovou a výtvarnou výchovu, další volnočasové aktivity pro děti a nadstandardní přístup k rodičům jako klientům*“. V práci však uvádíte pouze data vztahující se k soukromým školám. Doložte, prosím, na základě jakého konkrétního zdroje tvrdíte, že ve veřejných mateřských školách tyto prvky, či aspekty absentují, případně že jsou zastoupeny v menší míře.

V Krásné Hoře nad Vltavou dne 14. 5. 2017

Mgr. Bc. Jiří Trunda Ph.D.

Platnost dokumentu od 05/2016